

NAŠA NARODNA NOŠNJA - BLAGDANSKA I SVAKODNEVNA

joi, 07 aprilie 2016

Kada je prošle godine naša mlada sunarodnjakinja, Nikoleta Mariana Vlasi iz Vodnika, osvojila titulu najljepše Hrvatice u narodnoj nošnji izvan Republike Hrvatske,

bili smo svi veseli i ponosni.

Osim

prirodne ljepote i aroma, Nikoleta je blistala u ovoj prekrasnoj narodnoj nošnji. A tu narodnu nošnju svi imamo u svojim domovima. Nažalost, zadnjih dva desetljeća u narodnu nošnju vi amo sve riješe. Lijepa je, jedinstvena, ali stoji u ormaru. I naše košulje, i kece, i popruzi, kanice i ostalo. Jedino je marama preživjela, nju vi amo i danas, u različitim modelima, bojama i raznim prigodama.

Podsjetimo

vrlo kratko naše mlade djevojke da ova nošnja koja se nosi za praznike, krizmu, svadbu ili neku drugu svečanost nije jedina. Ova je nošnja, sve naša. Nekada su naše bake i djedovi, pa i roditelji, imali i nošnju za svaki dan, naša keca za žene. Nošnja keca su se nosile svaki dan, bile su komotnije, laganije. A i muškarka su imali nošnju za obične dane.

Ako

uzmimo malo u ruke u narodnu nošnju, sjednemo par trenutaka i sjetimo se tko je vezao, tkao, šivao, vidjet ćemo da je ona i živi svjedok burnih vremena kroz koja je naša zajednica prošla. Prvi su narodnu nošnju napustili muškarka. Krenuli su u grad, u školu ili na posao i s vremenom odustali od nošnje. Ženska je nošnja izdržala znatno duže. No kako su s vremenom i djevojke krenule na visoke škole i na posao u grad i one su počinjale napuštati narodnu nošnju.

Sve

je to razumljivo i dogodilo se posvuda ne samo kod nas. Samo to je bilo nastupilo jedno vrijeme kada smo nekako prebrzo odbacili. Nekada su naše majke vezle košulje, pole, slagala lijepe boje peklja, krakice... Prava je umjetnost bila izvaditi novi vez, zna i novi model ljuka, bradza itd. Nažalost, mislim da mlade generacije skoro pa od toga ništa ne znaju. A bilo bi dobro da se svi podsjetimo i ponovno naučimo. Jer zajednica koja gubi običaje, tradiciju, zna i dio svojih korijena, s vremenom će se i sama izgubiti.

Divota

je vidjeti mlade naših folklornih ansamblova u karnevalskoj tradicionalnoj nošnji. I ne samo njih. Jer ima i onih koji i svoju djecu oblače u narodnu nošnju im se ukaže prilika. I na tome im treba čestitati. I potaknuti sve nas ostale da povremeno, barem za blagdane, iz ormara izvadimo našu nošnju i odjenemo je. Jer je prekrasna, zar ne? A kako nam blagdan Cvjetnice i Uskrsa kuca na vratima, evo nam savršene prilike da se popravimo u košulje i marama kao nekad.

Poziv

za prikupljanje kararskog usmenog bogatstva

Veano

za narodnu i ostale običaje i tradicije upućujemo poziv učenicima i studentima, mladima hrvatske manjine na pisanje pjesama i sastava te na prikupljanje starih priča i običaja na hrvatskom jeziku. Orijentativne teme za pjesme mogu biti "Godišnja doba", "Moje selo", a za sastave "Priče starih" i "Naš običaji". Radovi se predaju učiteljima i profesorima hrvatskog jezika.

Svrha

ovog poziva je očuvanje naših starih legendi, priča, pjesama i svega što ima veze s našim običajima i tradicijama. Time ujedno negujemo i očuvamo naš stari dijalekt i nadamo se objavi radova nakon prikupljanja. Dosada je objavljeno nekoliko knjiga (dvije zbirke pjesama) dvije stručne knjige o govoru/govorima naših mjesta kao i o usmenoj književnosti. Uključivanjem učenika i mladih na prikupljanje našeg narodnog bogatstva, koji se zabilježiti od svojih baka i djedova, roditelja i rodbine razne legende, priče, običaje, nastojimo prikupiti i sačuvati od zaborava to usmeno bogatstvo i predati ga budućim naraštajima.

Maria Lacchici